

1

PROGNOSTICATIO
EXIMII DOCTORIS
THEOPHRASTI
PARACELSI.

AD ILLVSTRISSIMUM
ac potentissimum Principem Ferdinandum Roman.
Regem semper Augustum atque Archiducem Austriae
conscripta. Anno 1536.

MARCVS TITIVS

AD LECTOREM.

S*I cupis astrorum felices scire meatus,
Arcanisque simul mystica verba notis.
Quid sacra venturos promittunt sydera in annos,
Et quod portendunt spesve metusve sciet.
Humanis pariter quo terrens omine mentes,
Nos moueat clemens ad pia facta Deus.
Concitus aethereo doctor Theophrastus ab aëstro,
Diuite mirandis hæc docet ore modis.
Vt caueat quisunque malum mala fata minantur,
Omnino hic nullum nominet illa virum.*

PRÆFATIO
PROGNOSTICATIONIS
DOCTORIS
THEOPHRASTI
PARACELSI.

SOCRATES olim cum de curiosa admodum inuestigatione rerum cœlestium, humanarum, & earum quæ ante pedes erant, oblitus disputaret. Quæ suprà nos nihil ad nos pertinere significabat nimis anxiam & superstitiosam speculationem esse vanam, vacuam, atque nociuam. Sic enim fieret vt aliquis suo periculo aliquando edoctus ab eitismodi studio auocaretur. Verum mediocritatem vndique in Platone, & laudat & commendat. Quî enim fieret vt is qui oraculo sapientissimus iudicaretur, fontem sapientiæ ac rerum omnium cognitionem cum diuinarum, tum humanarum astrologiam calumniaretur, ipse Astrologus ad miraculum

doctus Platone teste. Nolo hic Astrologiæ encomium texere, per se satis à doctis laudatæ. Hoc tantum dico, nullam esse artem quæ tam propriè diuinitus tradita edocta, ac monstrata sit. Legatur Moyfes qui rationes reddit cur Deus firmamento Solem, Lunam, ac Stellas imposuerit, vt sint vobis ait in dies, Tempora, & annos; vnde Paulus huius mundi sapientes commendat, qui visibilibus his inuisibilem creatorem agnouerunt. Verum in hoc ille redarguit eos rursus, vt non coluerint creatorem super creaturam. Deus præcepit nobis, vt elementa inspiciamus & ab opere authorem cognoscamus colamus & adoremus. Sunt enim visibilia & quæ apparèt omnia, laruæ, ac inuolucra, quibus arcana, & naturæ abdita & secreta aperit: sic repertæ magnificæ artes, mirabiles in radicibus, lapidibus, & etiam hominibus, effectus ac natura quæ sagaci solertia ac industria proditæ sunt à doctis hominibus, quos Homerus & Hesiodus Alphiistas & Meropes, hoc est, indagatores vocant: verum ne nimium cognitioni tribuamus humanæ, diuina ea est sapientia, quæ procedit à Patre luminum, vt Iacobus ait! nam quemadmodum litterarum notas prodidit Deus, quo animi sensus tum efferre ac significanter proloqui poterimus, ita & per eas ceu per instrumentum omnes disciplinas quotidie tradit ac perdocet.

Et quia Deus sua mirabilia opera in vsum hominum ita mirificè creauit, voluit etiam vt ea cognoscantur, scholam instituit, nõ cuius penetrabilem; in qua sedulo discamus, ea quæ non appareant omnibus. Piscator ad se trahit sagena ex fundo alto, & multis millibus profundo pisces, quos nunquam vidit. Metallista & effosores opum proferunt massas auri & argenti è cauernis terræ profundissimis, quo oculi acies numquam penetrauit: sic abstrusa quæuis in sua natura scholâ Deus docet, & subinde ob oculos ponit. Quare nihil est vsque ad eò tectum, quod non reueletur & in lucem proferatur, siue sit in cœ-

lo firmamenti , in mari seu terra omnia referuntur sub
dio, & id vt dixi per Alphistas hoc est indagatores ho-
mines *Clarissimi* viri hodiè *volitant* docta per ora virum,
qui coluere, atque in lucem naturæ artes prodidere,
quorum memoria non intercidet, verum enim laude di-
gnum musa vetat mori, viuitur ingenio cætera mortis
erunt. Quare & nos pro modulo, ac dono nobis conces-
so, consultis astris, volumus post terga metentium artis
huius spicas colligere, & naturæ & astrorum minas per
quadraginta quatuor annos duraturas ostendere; vt ho-
mines præmoniti discant timere Deum, vltorem scele-
rum aliquando ferre. Dicit non potest, quàm omnis caro
corrupt suam viam, sursum deorsum aguntur omnia,
perturbantur, ac cœlum terræ miscetur, & nisi dies de-
curtarentur iræ Dei, non saluaretur vlla caro. Mouit pro-
fectò me nihil aliud vt astra paulo diligentius intuerer,
quàm hominum vita vndequaue soluta ac pessima.
Sunt signa in Sole & Luna & Stellis venturi iudicii Dei,
securis ad arborem posita est. Sanguis sanguinem tangit,
vt Propheta ait non est qui requirat Deum, omnes inu-
tiles facti, non est vsque ad vnum. Reuocant nos omnes
Prophetæ prognosticatores & concionatores ad charita-
tem, concordiam & vnitatem. Vnitas est in triade diui-
na, trias reducitur ad vnitatem, sic in hominum societa-
te, vnitati studendum, paci & tranquillitati, vbi excre-
scit vnitas in pluralitatem, ibi eruõtur dissensiones, lites,
ac concertationes, quot enim capita tot sensus, velle
suum cuique est, nec voto viuitur vno, in vnitatem quies &
abundantia pacis. Ecce quam bonum & quam iucun-
dum habitare fratres in vnum Dauid monet, omnes crea-
turæ gaudēt in vnitatem, vnica est cœli harmonia, ac con-
centus, vnica amicitia terra vegetatur, & fructum suum
vnitate profert in tempore suo. Omnes obtemperant
vnitati excepto Sathana, & homine, homine, signis cœli,
Sole, Lunâ, & Stellis ad eam colendam admonētur qui.

Vide Trimegiſt

dem; sed ipsi parui pendunt, quare & illis impender, ad imminet interitus, & quidem repentinus, Beatus qui nō sedet in cathedra pestilentia, & impietatis, & qui non ambulat in consilio prauorum, quoniam visitabuntur & breui, ira Dei est super eos, Atque quiuis eam in corde suo sentit adesse, & pœnam aufugere nec euadere posse. Nemo poterit Deum vincere in die furoris sui, durum est aduersus stimulum recalcitrare. Deus exercituum est fortis zelotes, visitans iniquitatem patrum super filios in tertiam & quartam generationem. Extrema demētia est aduersus Deum pugnare. Temerarij erant Gygantes qui Iouem cœlo deijcere conabantur, verum disiecti ac fulmine prostrati sunt. Iam hominum temeritatem & stultitiam volumus paucis, triginta scilicet duobus figuris perstringere. Vidimus enim peccatum Amorrhæorum completum, iniquitatem ad cœlum vsque clamare & ferre. Fit autem cū omnia in summum deuenierint vsque arcus nimium tensus in neruum abire solet, detrahantur homines velint nolint, in aliud vitæ genus submissius aliquanto, & magno eorum malo: torquentur semirabiliter quidem donec finem sumat corruptio, sed quis ob id tristabitur? appropinquat enim multorum salus & redemptio, ab omnibus malis. Quis enim ex animo non gestiret videre dies bonos, vnitatem reductam, sub vno pastore nos vnà viuere in pace. Aberit tum omnis importunitas & molestia; distillabit balsamum in barbam Aaronis, Benedictio, claritas, gratiarum actio à Deo super omne qui vnitati studebunt, exhibit.

Odibilis erat in cœlis superbia, atque cœlestes spiritus in casu luciferi non malè afficiebantur, sed iustitiæ Dei subscribebant; quare nos deberemus dolere si Deus & hodie precipitat in infernum vsque superbos cogitatione mentis ipsorum: vt diximus, gaudere potius deberemus, quod à domo Dei incœperit iudicium & id super omne genus superbum prorogatur. Scopus fere

unicus est, vt sæpè monuimus, nostræ prognosticationis, quod astra minentur interitum superbis, & elatis in mundo: velit semel oppressos suos ipse vendicare, & liberare, detrahere potentes, euehere humiles: initia dolorum hæc, sed nondum sunt confirmata, confirmabuntur ne pereati iustus, cum impio ne adducatur, ac seducatur.

Diximus etiam neminem nominatum in hoc nostro prognostico, Deus nouit, quos castigandos decreuerit ignoti sunt omnes coram hominibus, sentient quidem scelerosi citius, quam homines nos deprehendere & diuinare poterimus. Tecta sunt ea nobis omnia, reuelantur verò, Cabala occultat secreta & non pronunciat certò quam matrem & inuentricem Astrologiæ esse aiunt. Tradidit enim Deus, quosdam; excecavit oculos eorum; & indurauit cor eorum, ne videant oculis, & ne intelligant corde, & conuertantur & sanentur: hoc vero in fine proœmij omnes precor, vt cãdidè omnia interpretentur, suspiciones habeant liberas, ne metu, ira, odio, aut inuidia moti suspicentur quosdam hîc esse notatos, donec pertranseat finis, tum postea declarent, quod dixerim, & rapiant quo voluerint.

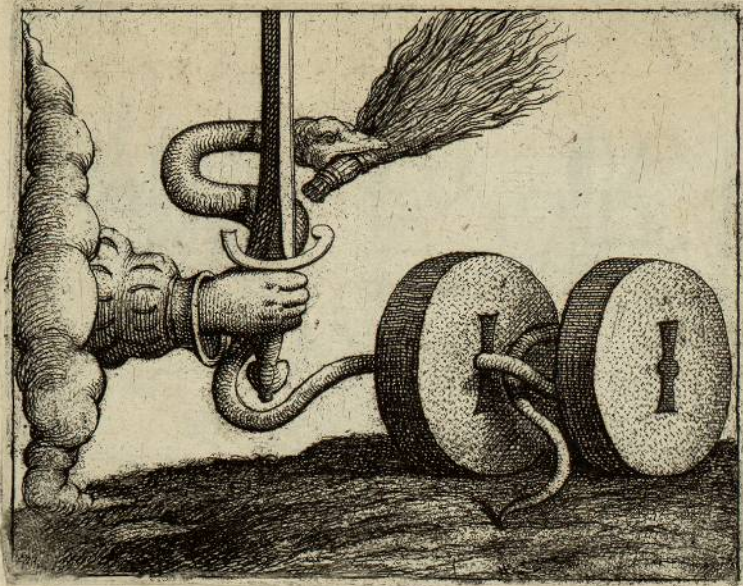
Noui hac in re multos pronunciaſſe etiam multa, quorum operam, studium & conatum non reprehendo, sed maximè promoueo. Video enim interitum minari astra multis monachiis; verum si homines essent prudentes, se ad Deum conuerterent, pius est & misericors facile precibus assiduis flectitur, Non enim necessitatem astris tribuimus, adducimur semper: sed si vult Dominus, auertit omnia solus. Iosue precatus est, vt sol staret, donec vltionem de inimicis suis caperet, voti factus compos, exauditus est. Ezechias solarium precibus retinuit. Helias precibus cœlum clausit. Multum valet deprecatio iusti assidua. Sî qui velint aufugere pœnas aſtrorum quæ minantur, respiscant, orent, piè ac

sobriè viuant. Quod vt fiat concedet nobis Pater per
Filium suum dilectum, in Spiritu suo sancto. Amen.

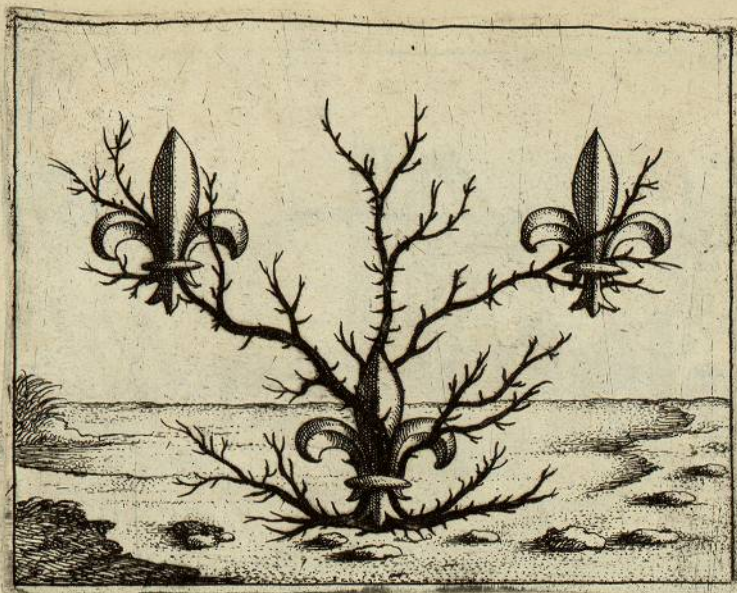
OVIDIUS FAST. 2.

*Fœlices animæ, quibus hæc cognoscere primum,
Inque domos superas scandere cura fuit,
Credibile est illos pariter vitijisque iocisque
Altius humanis exeruisse caput.*

FIGURA I.

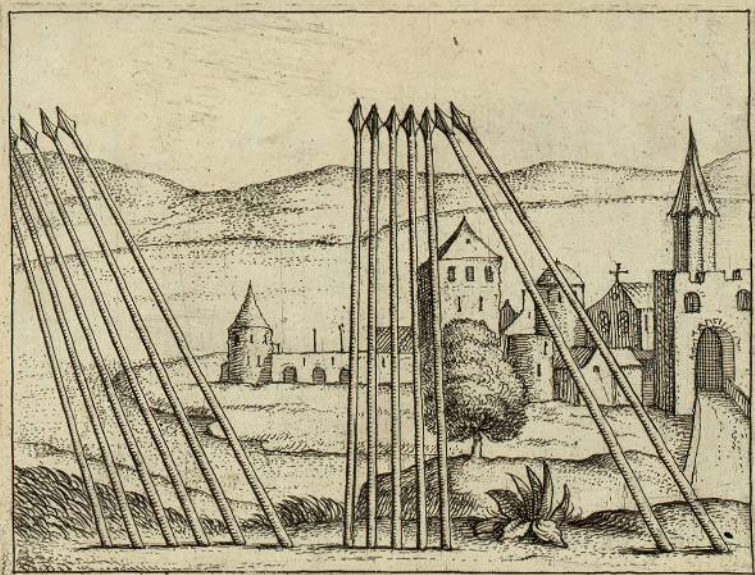

IN omnibus rebus est externa quædam nota, qua deprehendimus ea, quæ oculis non sunt subiecta hoc est interna. Sic & natura rei suos, rursus & magica suos habet, quos signat, sic & tu signum tuum proprium circumfers: vorandi enim studio flagras, atque expetis eos qui tecum nonnihil commercij habent. Terque quaterque beatus is omnis est, perpetuaque fruiturus quiete, cui omnino nihil est quod agat tecum: si verò sint qui tecum commune quiddam habere desiderant, pulchritudinem tuam, ac decorem tuum plusquam iustitiam & integritatem requirunt.

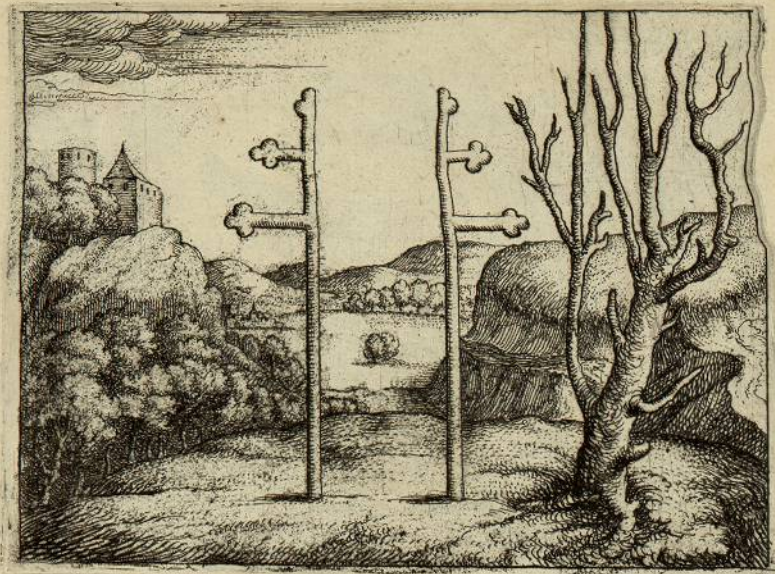
QVI in vigore de terra florem cæteris omnibus præstantiorem educit, & eundem suo loco & tempore, aridum, floccidum, ac puridum efficit, sic & tibi accidit, hodie cum sis liliū agri, cras (ut Christus inquit) in clibanum mitteris, hoc est in solitudinem, vastitatem, & exilium migrabis, atque in eam omnium rerum submissionem quæ plus solito te annis retroactis humiliabit, prudentia, consilio & timore Domini res tuas stabiles ac firmas fecisses, verum tua teipsum euertit astutia, Tibi exeuendum est quod introieras.

FIGURA III.

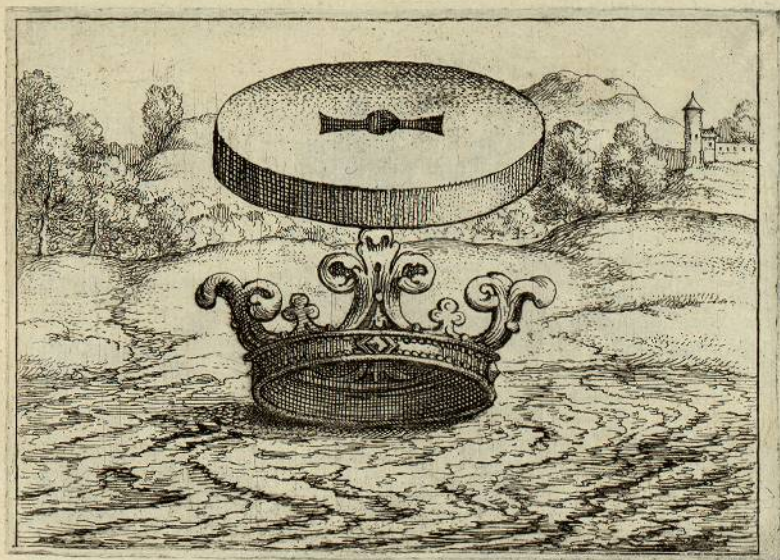

CVM in pace tua te exatiare nolebas, inexplabile quod aiunt dolium eras. Impinguatus, incrassatus, dilatatus recalcitras, immenso onere, auaritia scilicet, superbia vitæ ac libidine grauasti te, insolentia tua destruxit te, dissensiones ac motus tuos in te partitus es. Gloriaris in malitia, qui potens es in iniquitate; Accedet itaque & tempus tuum visitationis tue, humiliaberis, & in pristinum statum redigeris: resipisces quidem, sed huius resipiscentiæ non erit locus.

FIGURA IV.

AMOREM tuum à dextris & sinistris habebas verum ordine inuerso , atque eo consilio res tuas fore constantes arbitraris. Verùm utraque pars angustiabit te , & odio (quod aiunt vaticinio) prosequentur. Idemque amor tuus quasi meretricius in tui capitis exitium recidet , vergetque. Caput quidem te esse presumebas , sed eris sine capite fabula , truncus & inutile lignum. Cogeris tu quidem hanc molestiam , hoc tædium , hunc contemptum deuorare , & eas quas ceperis esse testudines edere.

SAPIENTIAM quidem rerum humanarum
 requirit corona regia, verum in te ea desideratur;
 diuersum enim designasti, clementiae oblitus, hominem
 exuisti; in tyrannidem prolapsus, insignia & enormia
 perpetrasti scelera; Lapis super te corruet, ac comminuet
 & conteret te, ultionem effusi sanguinis innoxij infli-
 get, visitabit te, inquam, à meridie & ortu, quem
 egregie contemnebas: & adhuc quidem breui, non abi-
 bit annus, atque alter, neque erit ut confidas homini,
 in quo non est futura salus, fœdera tua erunt irrita,
 nam & fœderati tui corruent.

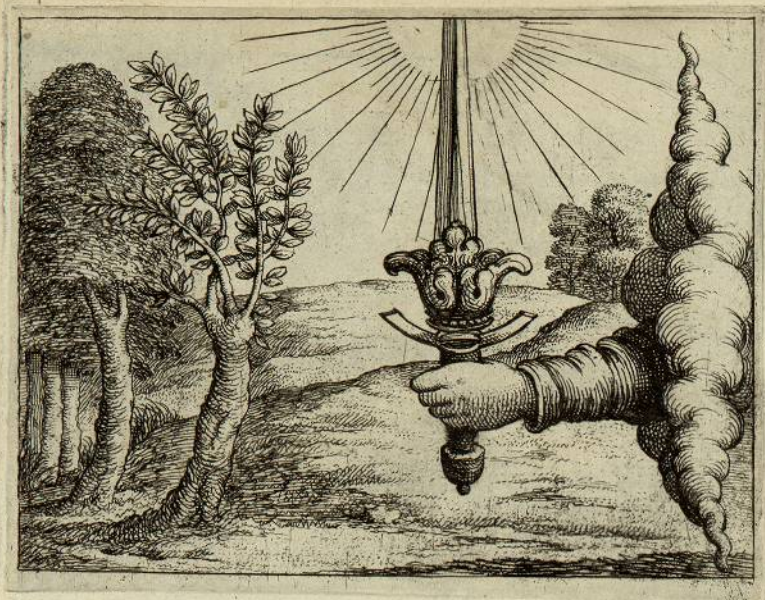
ODOR tuus grauis, non omnibus ferendus; temperabitur autem, si quando sol radios suos oppositione densarum nubium, non usque adeo latè, & super te sparsurus est: vegetaturus nimirum posthac te, eo acrius. Initio tu quidem florebas, ac mirum in modum triumphabas: consilium autem tuum amicos seiunxit, ideoque constare non poterat: Verum tu inde insignem reportabis actorum laborum laudem & victoriam, nam ad te tu rediisse videris.

FIGVRA VII.

MAGICA rerum tuarum omnium interitum, signato præsignat lapide; tenuem quidem, & macram ductura es vitam, cum limite tuo egressus sis terram petas. Superioribus quidem annis pinguedine, opibus, ac voluptate exundabas, & vitæ superbia præfracta diffuebas: verum arcus nimium tensus in neruum abire solet. Mole tua ipsa corruet, te major effecta: plerumque enim fieri solet ut si quando pennas extranidum extendere presumptuose gestiunt, turpiter subsident: multisque calamitatibus adficiantur, quod quia te ipsum non agnoscis, in huius incidetis pœnam, qui regna transfert, ac destruit; alieno periculo nolebas cauere tuum.

FIGURA VIII.

QUIS est in rerum vniuersitate, qui certò sciat, cuiusmodi sol proiciat radios? hoc est cui tribuantur ea quæ alioqui hominibus præstare impossibile sit, & quia omnia in Dei manu potenti sita sunt, qui largitur quæ largienda sunt, cui vult; frustra conantur homines aduersus stimulum (quod aiunt) recalcitrare: facessant itaque & valeant humana consilia, ea omnia inuenere terminum. Non est aduersus Dominum prudentia, nec consilium, nec potentia, peribis cum tuis; si contra fluminis tractum niti conaris.

FIGURA IX.

QUOD hanc bestiam truculentam, terrore ac timore ingenti homines horreant nunc, non fit sine numine diuino; verum habet & hic terror suum terminum. Nam ea ferula quæ super te diuinitus ordinata, tuam fractura est ferociam, atque sauitiam; planeque elumbem & imbellem te efficiet: ita etiam ut ij homines, qui tremore bestiae huius percussi & admirabundi, in stuporem quasi rapti, dicturi sint: numquam existimassemus, quod hæc ferula tantilla tum subito domatura esset tantum (alioquin) ac tam efferum leonem: quare in omnibus finis est considerandus.

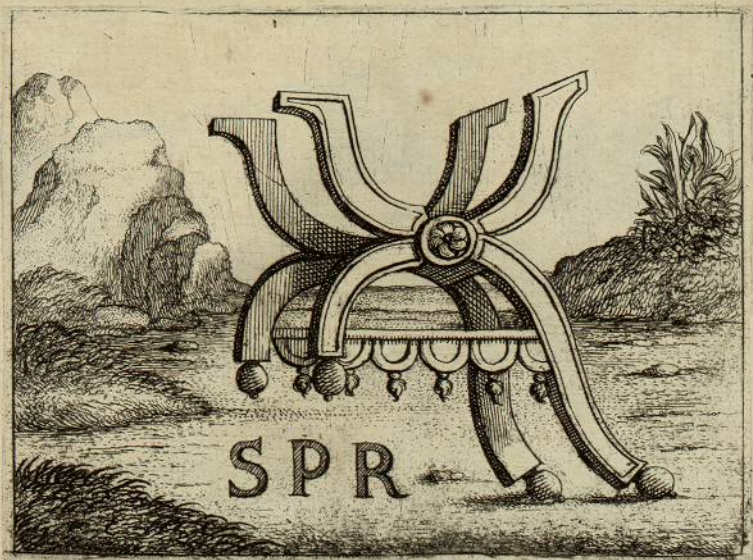
VESTITVS tuus non est nuptialis, magica enim, cor tuum cucullis palliatum, mundo detexit, & quemadmodum aurum septies igne probatum & examinatum colatur; ita magis multo vexationibus ac tentationibus aggredieris, vexaberis ac colaberis. Contemptus verò & opprobrium tuum non auferetur à te. Initio non considerabas te, impia exactione tua exugebas miseros, de manibus verò tuis rapina & pauperum sudor rursus exigetur, & tradetur; cui pertinent huiusmodi bona caduca & fluxa.

FIGURA XI.

PINGVI aqualiculo tuo distento, orto tibi mi-
 nium fœlici sydere, hactenus saginasti te probè, cu-
 rasti que, quod aiunt, tuam cuiiculam; genio plus satis
 indulgebas, mella circumquæque vorans, dulcedine, otio,
 et voluptate abundè diffluens, verùm sapientis erat
 rebus prosperis aduersa prospicere, hyemis, inedia, atque
 calamitatum tuarum omnium futurarum pulchrè obli-
 tus, ad extremam redigeris inopiam: ita quod talos tuos
 ipsos sugere tuoque quod aiunt, succo victitare cogeris; ra-
 tionis itaque atque prudentiæ expers bestiæ similis effecta
 es.

FIGVRA XII.

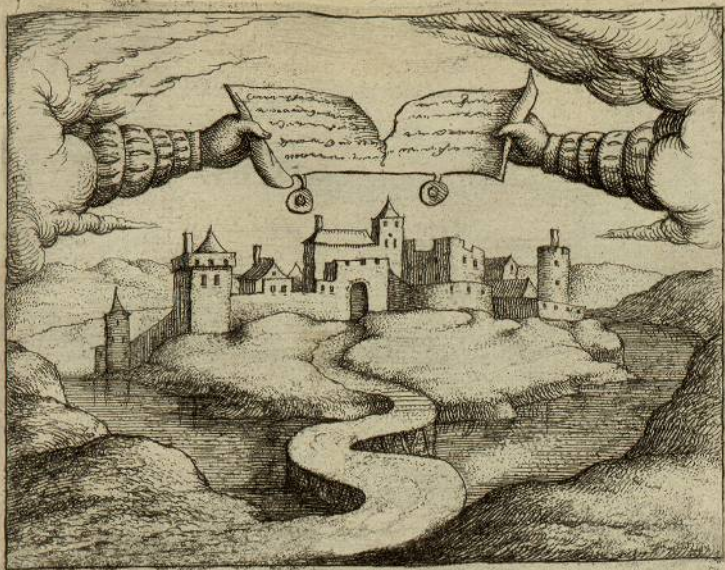

NEMO debet sibi temerè arrogare honorem sedis, primosque cum Pharisæis eligere accubitus: qui enim se extollit, humiliabitur. Ita tu honoratori loco locasti te, non cogitasti euentum tuum: cogeris cum rubore, periculo, ac perditione extremum occupare locum. Summus enim non erat tuus iure. Onus graue et importabile facta, corruet itaque S. P. Cathedræ numulariorum euertentur, honores, opes, ac voluptatem quaesiuisti, à quibus excides, mercedem ab eis tuæ vastitatis meritam suscipere ne graueris.

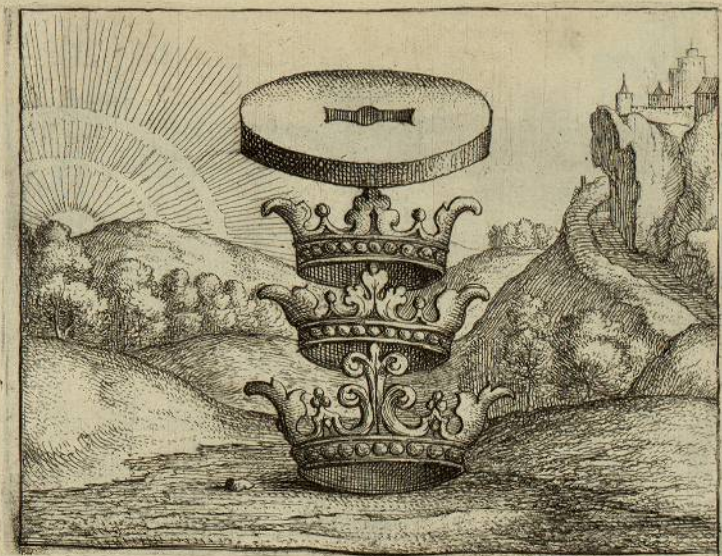

NIMIA indulgentia contemptum parit : sic cum pravi homines alicuius boni viri benignitate abutuntur, sua stultitia se euehere conantur, accidit id quod virenti accidit gramini, fenifeca enim suo demit tempore. Si ratione, consilio, & prudentia res tuas gubernasses, non esses tuæ stultitiæ daturus satis graues pœnas ; de tuo enim agitur corio, capitis periculum subibis, in discrimen vitæ, ac salutis tuæ adigeris, vnde emergere non possis, sic qui in cœlum suis consiliis conscendunt, deturbabuntur ac precipitabuntur in infernum vsque, ubi erit ploratus & stridor dentium.

FIGVRA XIV.

VERVM verbum est, omnes fieri nimia licentia deteriores: nam in maximas calamitates incidere solent, qui subditis plus nimio frana laxant: fere fit autem, ut suo quis aliquando inguletur gladio, in foueamque incidit, quam ipse fodit aut fecit: Authore sua internecionis ipse: illa enim prælargata donatio ac prælargata concessio contumeliam, præfractionem ac superbiam parit, quæ postea in direptionem, lacerationem ac destructionem litterarum indultarum vergit, seduxit te cor tuum elatum ac fastuosum, non solum tuos, verum etiam inferiores quosvis præ te contemnebas. Annihilaberis & tu.

ABSVS es immodica libertate tua : nam caput
 in terris agnoscebas planè nullum : atque adeo plus
 æquo in te ipso superbiebas , nihil verò est unquam tam
 sublime, quod non possit detrahi : imponetur itaque su-
 per te caput , & sub hoc capite ceu membrum in cor-
 pore seruias , & unà cum reliquis membris totum susti-
 nebit corpus propter fastum tuum, quo in summum us-
 que tendebas : Occurret tibi quem non prævideras , atque
 consilia tua irrita faciet . Pacabitur autem hoc totum ne-
 gotium quando dormieris cum patribus tuis .

FIGURA XVI.

RECTE Paulus ait: cum essem puer; ut puer lo-
 quebar, ut puer sentiebam, ut puer cogitabam,
 factus verò vir, puerilia rideo, aboleo, atque contem-
 no. Sic hodie multi frustrabuntur puerili labore: scriben-
 dorum librorum nullus finis, ait sapiens, verùm tempus
 & celat & aperit omnia. Liquidò apparebit, quod pro
 croco stercus, pro margaritis rudera, ac catarmata am-
 plexati fuimus: verùm in manus diripientium te inci-
 des, & ceu folium à facie venti auolabis, atque distur-
 baberis omnino, & nemo scit qui colliget te.

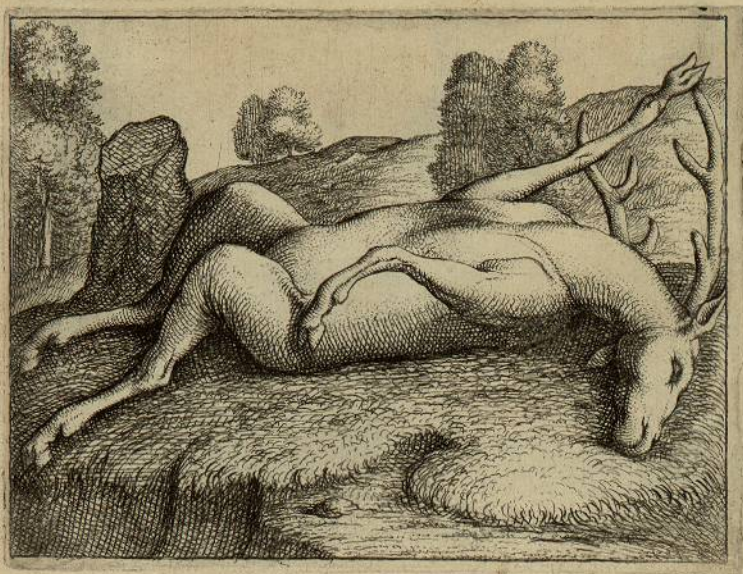
SAPIENTIS architecti est, ut solidè aedes ex-
 truat, fundamentum firmum ponat, & ut Christus
 ait, super firmam petram ædificet, ne cum venti irruant,
 imber descendat, flumina veniant, aedes extractas deiciant:
 deiectas rursùm erigere tentet, diruet, ædificet, mutet
 quadrata rotundis; atque aded id quod positum est, vi di-
 xit, muniat ac fulciat, ne inimicus homo facile demoliri pos-
 sit, idque quod solo æquatum est, rursùm demolitor curet, ne
 reædificetur, & sic virorumq; stulitias appareat: multi ere-
 xere multa, multi erecta destruxere, destructa verò resi-
 cienda sunt in finem rerum: non intendunt fragilitati, va-
 nitati atque stulitiæ subiecta omnia: Omnia arenae com-
 mendant atque committunt.

FIGVRA XVIII.

AQVILA non ex te oritur, idè immittet in te
 ventum impetuofum, qui te vnà cum pullis tuis
 obruet, Haftenus quidem pro pera vsus es fortuna, for-
 tuna vero quem nimio fouet, ftultum facit dicentem: ani-
 ma mea habes multa bona reposita in annos multos, re-
 quiefce, comede, bibe, gaude, fruere bonis tuis. Nefcis ve-
 rò quid ferus vefper uehat, repentinus tuus imminet inte-
 ritus, hac nocte repetent à te animam tuam, quæ vero pa-
 rafti cui cedent? difpergent aurti res tuas præciofas: inun-
 datio diluuij iuffocabit eas: non eft enim vita hominis in
 abundantia illius; omnia transitoria, Vallis vmbra mor-
 tis ac lachrymarum, cum fis mortalis, quæ funt mortalia
 cura.

FIGURA XIX.

HUMANA consilia te evertent; imo ea tibi erunt
 omnia contraria, pulchrè tu quidem tibi places, tibiq;
 plus nimio indulges modò, amnes & montes transilire soles,
 paradisum nactus hortorum voluptatem; quod verò ratio-
 nis ac sensus communis expers sis, ac velocissimos tuos sal-
 tus male loces, tibi exeundum est, ea qua vides specie cor-
 ruës. Refugia tua tunc te in mirum modum fallent. Imò
 ea vestigiis quasi canes odorata fera insequentur te. Recor-
 dare itaque omnia humana esse vana. Respice & agnosce
 te ipsum, atque tua impendentia mala considerato; nam
 leuius lædit quidquid præuidetur ante. Emendes rerum
 tuarum statum omnem: nisi enim verum & decentem rerum
 statum obseruabis, vnà cum tuis peribis.

AD inventiones humanae tamdiu sunt duratura quamdiu homines eas retinere possunt. Cum verò destitutus, solus sustinet suis viribus, superiora in inferiora hæc conuerti necesse est, hoc est suis frustrari cogitationibus. Et huius mundi sapientiam, summam apud Deum fieri stultitiam, inquit enim, perdam sapientiam sapientum, & intelligentiam eorum reprobabo. Sapientia solius Dei constat, cui etiam cedere velit nolit cogitur. Omnis caro, carnis ratio, iudicium ac sapientia gramen est: mirum in modum nobis placet, & tantum ut (aliàs non) opera digitorum nostrorum adoramus. Verum omnis gloria hominis quasi flos graminis, exaruit gramen, flos decidit, verbum autem Domini manet in æternum, sic & tuæ accidit, tum doctrinæ, tum vitæ, hypochripsis eum facit.

QVIETE parta, fracti tui subsidiarij debilitati-
 que canes tui venatici, tempus erit te rursus in-
 uisere deturbabitur nudus tuus una cum pullis tuis, ce-
 des & relinques omnia, præter sententiam tuam, im-
 plicaberis ijs laqueis quos alteri tetenderas, & in æternum
 non ad pristinum deuenies statum, excideris omnino cum
 filiis tuis qui in te sunt, atque nihil in te est vsquam quod
 non rimetur, peragretur, ac destruat, hoc certò scias.

FIGVRA XXII.

EGREGIAM tu quidem tegis hypochrisim, ore enim ea non prædicas passim, quæ corde latent tuo, hoc autem rursus & te non lateat, nihil esse usque adeò tectum quod non aliquando reueletur. Reuelabuntur autem consilia tua, euidens erit omnibus: conaris quidem nunc magnâ astutiâ eos, qui mollia vnâ cum iis qui & duriora, & castrensia gestant indumenta, subigere, res pacis & belli componere, & ad tuum nutum omnia administrare. Spe hac frustraberis, nihil efficies, frustra inquam in sinum quod arunt gaudebis. Tum tuo sanguine pacare rem non poteris. Deus est qui ultionem infliget: noli altum sapere, sed time; sed humiliare sub potenti manu Dei.

FIGVRA XXIII.

QUEM AD MODVM tres persona in diu-
 na existunt triade & unitate complentur: ita &
 eadem unitas homines decet. nisi enim unitate doctri-
 nae tum vite homines copulentur, futura est perpetua de-
 solatio, & vastitas. Chaos & confusio omnium rerum;
 omne enim regnum in se diuisum desolabitur, sic nemo
 leditur nisi à seipso: sputum in expuentem recidit, suo
 regna laborant periculo. Paruae res concordia crescunt,
 discordia maxime dilabuntur; vanitati subiecta omnia,
 concordiae verò studendum, ea est, qua regna & Impe-
 ria consistunt, ea redibit, letare & gaude.

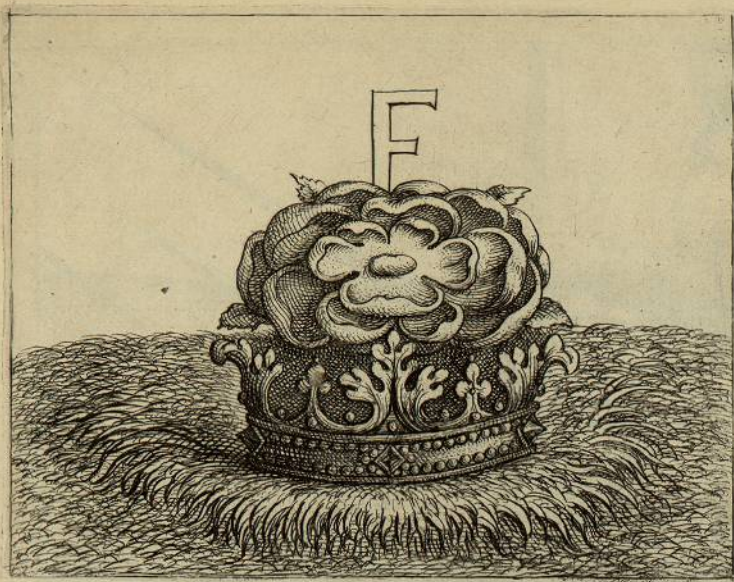
FIGURA XXIV.

CVIVS MODI est fœdus quod pactum est inter vos? dispicite ipsi: formæ non sunt eadem, quanto minus mentes: diuersa natura diuersum ingenium: in diuersis itaque animus sibi ipsi constare non potest, hac illac diffluet, mirabilis natura mirifice induta assumens quod non erat, manens quod erat. Externa species vana, vanos vestros animi affectus representat, verum si rebus vestris volueritis esse consultum, bestias exuite, in homines redite, nihil rationi, consilio, atque prudentiæ dissonum statuите; reddite cui timorem timorem, cui honorem honorem; quod verò hoc vobis durum esse videatur, bestias vos esse magis quàm homines videmus, non habentes rerum vestrarum omnium rationem: peribitis itaque consilio atq; stultitia vestra.

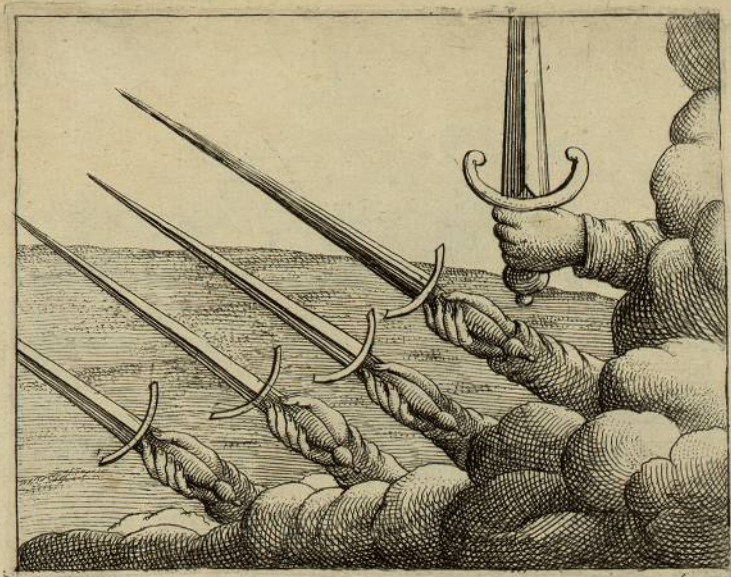

IN OMNIBVS actibus debet esse præcipuus scopus quidam quò omnia dirigantur argumentorum tela, ut scripti alicuius summa certa haberi possit: verùm quia eius rei cognitio in te desiderabatur amphibologica, ambigua & incerta omnia pronunciaras, in tuis laqueis ipse irretitus es. Superuacaneum forte existimabas veram scripturam sigillo munire tuo. Innixus rationi sapientia, & prudentia tuæ, pro arbitratu tuo libero omnia Scepticorum more vltro citroque differens te ipsum in periculum adduxisti, tuosque omnes suspensos reddis mirabiliter dubios; quare iuxta in arenam edificantes flebitis & plorabitis.

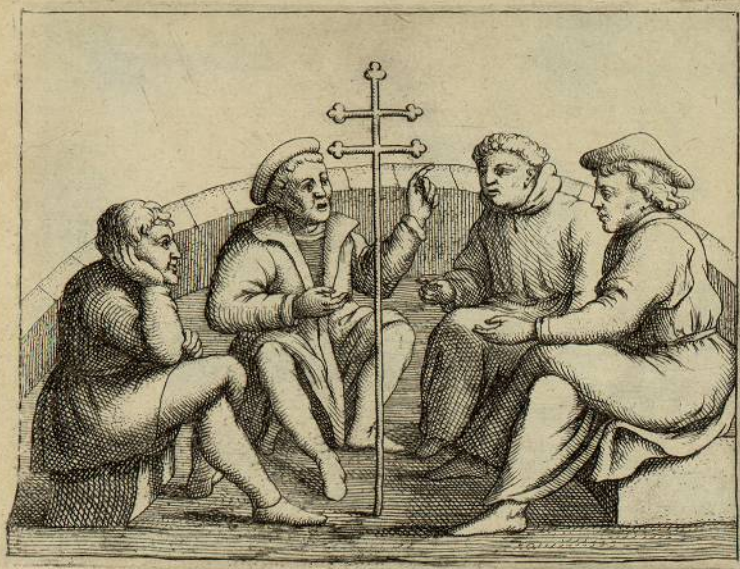
SIBYLLÆ vaticinium facit Æolici digammatos;
 Square tu *F* iure rosa insertus es, tempus te produxit;
 atque adeo maturum, quid quid prænuñciauit de te sibyl-
 la, hoc in te complebitur certo & plus ultra æstas produ-
 cens rosas, tempus hoc nostrum importunum est, quo sur-
 sum deorsum aguntur omnia; itaque perturbatio eviden-
 tissimum signum est humanæ inconstantia: verum tu tibi ip-
 si undique constabis, tua enim omnia erunt firma, fun-
 data supra firmam petram; sicut mons Sion in æternum
 non commoueberis: succedent tibi omnia ex animi tui sen-
 tentia. Ita etiam ut homines admiraculum vsq; stupefcent:
 verum hæc omnia tempus ac ætas secum feret. Cum verò
 accesserit, ea quoque accessura sunt, propter quæ venit.

FIGVRA XXVII.

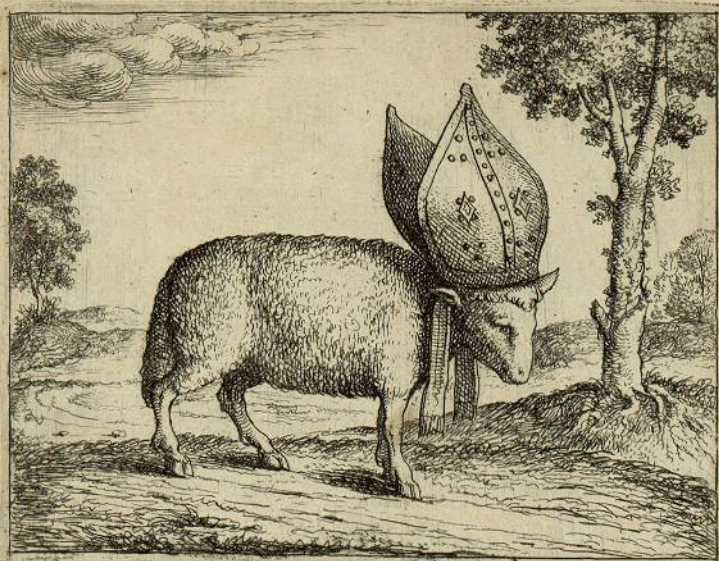

P*POLYARCHIAM* boni viri numquam probauere; nam pessimè multorum principatus administrauit respublica: vnus Rex, vnus Dominus esto, vtrorumque oblitis, pestes rerumpublicarum in orbem inuasere priuata eius imperia, priuatas ac proprias commoditates curant de publicis non admodum solliciti, quæ sua sunt querunt; non quod aliorum: ideo subiugabuntur rursus, in pristina frugalitate agnoscentes ex re sua, tum aliorum fore, vnum esse merum & solidum imperium, atque illud vnicum habebit successum, in omnibus fortuna satis propitia; sub eo afflictis, calamitosi, ac miseri exultabunt & gaudebunt.

FIGVRA XXVIII.

DIVERSI diuersa tum sentiunt; tum etiam statuunt; quare nil firmi, nil solidi, nec sani concludunt: hoc vero volui vos considerare atque diligenter perpendere, quemadmodum circa quadragesimum secundum venturum qui vos cingat atque ducat quò nolitis; facturum quæ illi tum placuerit, flectet vos atque quo voluerit, ipse inclinabit vos: Consilia vestra non sunt ex eo quem prætenditis apud vos esse. Recordamini quàm stultæ sint cogitationes vestræ, impiæ ac vanæ: quod si nouissetis, pœnam vobis vestræ stultitiæ repositam, procul dubio in die illo vestro curaretis, & quæ ad pacem vestram essent, nunc vero abscondita sunt à vobis.

COMMUNIS totius mundi querela est, neminem velle esse sua contentum sorte, suæque inseruire vacationi, unde vt extra septa transiliamus, peregrina inuadamus pascua, alterius opes, fortunas, ac facultates, fuco ac specie quadam simplici ad nos pertrahere conamur, atque inde omnis generis lites, dissentiones, ac iurgia oriuntur, verùm eo redigentur res humanae, vt pastoris aduentu circa quadragesimum tertium, singulae oues ad singula sua agentur præsepia: vnum ouile futurum, sub vno pastore, duce, ac Imperatore, foelicissima tunc hora futura est, beatus omnis qui attinget eam.

CONCILIABVLA sanè multa hæcenus habuisti: verum opposita audire nolebas, egregiè aduersarium contemnebas, absentem, præsentem: quare frustra laborasti, & neque hodie te agnoscis, sed præfractâ & perfrictâ fronte eò tendis quò nec peruenire potes, nec debes. Sederes quidem libenter in S. P. Sed & ea corruet & ipse corrues, conatum tuum impiediet tibi is, qui Dominus tuus est. Itaque redito ad cor, nihil efficies, vana te lætas atque seducis spe, fieri enim non potest, ut tua ad euentum prosperum deducas consilia: irrita erunt omnia, operam & oleum perdes, tota die ac nocte frustra laborabis, nil capies. Tua enim non quæ Dei sunt curas.

TANTA & talis futura est omnium rerum re-
 nouatio, & mutatio: ut planè aurea secula re-
 dijsse videantur, ubi planè puerilis candor, simplicitas, ac
 integritas regnabit, explosis omnibus versutijs, astutijs,
 & insidijs hominum: atque breui, tametsi illud quadra-
 gesimum multis videatur seculum, tamen veniet: fieri
 enim non potest, ut omnia mala quæ effudit in orbem
 vniuersum Leo rugiens, ictu oculi & momento exter-
 minentur, paulatim decrescant: ita tamen ut pauca quæ-
 dam suberunt prisca vestigia fraudis, benè beatæque vi-
 cturus is est, qui ad eam vitæ innocentiam peruenturus
 est.

MVLTO sudore, & labore conatus es reformare mundum, magnus ut ab integro nascatur seculorum ordo, meritò itaque exacto labore quiesces, felix is futurus, qui sub hac quiete & somno proditurus est, malum enim non videbit: omnia tunc erant pacata, restituta, ac in integrum redacta. Nemo potuit tuos sanctissimos conatus impedire: ideoque nemo sit qui te excitet modò, donec compleatur numerus quem annumerabant inimici tui à diebus natiuitatis suæ. Tum peccatum rursus abundabit, refrigescet charitas, peribit fides, ac mundi finis aderit.

FINIS.

EXPOSITIO BREVIS

PROGNOSTICATIONIS

EXIMII DOCTORIS

THEOPHRASTI

PARACELSI

CORONIDIS VICE AC

CONCLUSIONIS LOCO

adiecta.

RDINE recensuimus nostræ Astrologicæ considerationis triginta duos typos, per quadraginta quatuor annos duraturos, atque eos vix, nimio quidem data opera, attingimus: ea enim debent esse ad tempus vsque suum tecta, & obscura, non cuiuis nota. Intelligentibus quidem satis dictum est; iis enim scribimus: quare brevis esse laboro, sed obscurus: nam si prædignitate ac rei necessitate, quamuis eorum Typorum formam explicare ac tractare conarer, & dies & papyrus deficeret. Singuli enim loci, singulos requirerent libros,

atque adeo iustos ac plenos. Ordior, omnia sub inuolucro mala impendentia, quæ astra portendunt atque minantur, tradita sunt breuissimè. Pro maiore tamen intellectu, vt nonnullis inseruiamus, instituimus aliquot capita tractare, atque paulò apertiùs declarare. Prima figura intelligenti satis nota. Secundum huius typi membrum, forma lilio similis est; verum si rem altiùs perpenderit, ranunculæ vel si mauis, bufones sunt: liliu enim magico signo paulatim in ea decreuit animalcula. Quemadmodum enim eiusmodi bestiolarum tumore atque efflatione, boues magnos æquare conantur, dum rumpantur, ita fastuosi & elati sese plus nimio efferunt, donec pereant, deprimantur, ac humilientur. Estto verò quod sit liliu, atque hoc interim tenon lateat, quòd domesticum non est, sed syluestre, vepribus implicatum: omnibus enim suum inuidet odorem, mirabili cruciatur inuidiâ. *Atque inuidia Siculi maius non inuenere tyranni tormentum*, ait Poëta, ita miserè suis spinis ipsum conficitur, configitur, atque suffocatur Liliu; atque si se sic omnia hæc habere quidam sentirent, intelligerent, ac crederent, gaudium eorum in luctum subito conuerteretur, flerent potiùs quam riderent. Verum cum hæc futura illis non sint cordi, veniet super eos calamitas, angustia, atque extrema omnium rerum desperatio. Deseretur, atque derelinquetur ab omnibus fœderatis, & fociis suis, qui hæctenus in delitiis habitus est ab omnibus: inanientur ergo eius vires, & à ventura ira se liberare non potest, nolim tamen vt hostis quantumuis fractus contemnatur; opus est in hac re magnâ prudentiâ. Omnia tantum degusto ac deumbro, si liceret vt diximus initiò omnia non vniuersaliter, sed particulariter fusius prosequi, multa aperirentur rerum incommoda. Huius verò tragædiæ sequentia capita, ad octauum vsque, multa humana ac peregrina quærent consilia, adminicula, & auxilia, fœdera fœderibus, fœderibus

fœdera iungentes, donec illis paratum calicem ebibant & paratam in conspectu Dei mensam degustent: refectiorem quidem, refocillationem, ac consolationem in humanis statuent, sursum deorsum acturi omnia, omnem moturi lapidem, ædificaturi, destructuri, atque improbè laboraturi. Verum extra Deum, vt nulla salus & liberatio, ita nec requies, nec tutum asylum, vtinam saperent, ac intelligerent homines, & nouissima dispicerent, ac paulo altius considerarent. Quidquid agas, prudenter agas, & respice finem. Inuoca me inquit Dominus (non quare brachium sæculi, maledictus qui confidet in homine) & liberabo te, eripiam te, & glorificabo te. Nolite confidere in principibus in quibus non est salus. Octauum vero caput regnabit, & triumphabit; nam necesse est in terris extare imperium, ad quod sese applicent, ac componant, reliqua omnia membra. Nam qui fieri posset, vt tranquillitas humanæ vitæ, securitas, pax & iustitia versarentur inter aliquos mortales ac miseros homines, vbi non huius natu, & dîgituli crepitu autoritas & capitis huius maiestas appareret, atque rursus hoc caput in reliqua se se diffunderet membra, quæ postea iussu huius retinerent humana, aspirante diuinâ grariâ. Compertum est nostro periculo graui, quàm mundus apostasiâ perierit, vbi vnusquisque declinauit in viam suam, sua quærens, relinquens publica. Nemo debet obliuioni tradere vocationem suam, quâ vocatus est super terram. Quantum ad nonum attinet, salutaris est quandoque ferula. Quis pater qui non aliquando redarguet filium suum? redibis ad percutientem te. Necesse est vt minetur, ac incuruetur super te virgula; verùm in rectitudinem assurget, non enim videtur esse consultum vt nemini quicquam retineatur. Sub ferula eris, & illa castigabit te, & emendaberis; quare æquo feras animo, feras, non culpes quod mutari non potest.

Sequens pictura , pœnitentiam exigit in cinere & sacco, exemplo Niniuitarum, qui ad prædicationem Ionæ resipuerunt, frustra se suâ iustitiâ mundabunt; necesse est vt doctrinæ & vitæ peccatum agnoscant. Cùm ad Dei iustitiam & notitiam quâ iustificabit impium, confugiant. Suo succo, aprorum more, vivere miserum est. Brutum ac bestia es, ratione cares. Sapiens te ad formicam remisisset, quæ ætate victum parat, vt sit hyeme vnde viuat. Verùm tu te ipsum neglexisti, posteritati tuæ non prospexisti, fame, cum filiis tuis qui in te sunt, & frigore conficieris. Totum hoc nostrum prognosticon mirabiliter approbat Diua virgo cum canit, detraxit potentes de sedibus. Itaque nemo miretur, cum his oculis suis, cernit quotidie impossibilia, vt rationi videntur accidere. Quæsitus est Diogenes quid Deus in cœlis ageret? respondit deiicit alta, humilia euehit. Humiliamini itaque potentes sub potenti manu Dei: vt exaltemini in æterna vita, nisi malitis experiri id quod scriptura habet, Potentes potenter tormenta patientur.

Nembrotea consilia robustiorum venatorum in terris conscendunt altitudinem cœli; conantur, vt olim, Gygantes Iouem cœlo deturbare, ac deiicere: turres Babylonicas extruunt, quibus se munire conantur aduersus Deum & hominem. Verùm vbi disiecit & dissipauit tum Deus confusione linguarum eorum studia, ita & nostri frustrabuntur, & stultitiæ pœnas dabunt; Velis nolis ventis expositus, illi te hâc illâc agitabunt: non potes munitiones, turres, atque factalitia illi exponere, longè inferior eris eo, qui de te triumphabit. Quis nouit consilia Dei, nisi spiritualis, qui etiam profunditates perscrutatur, omnia indicat, à nemine iudicandus: homines vix sciunt quid in homine sit, & ad quem terminum & scopum dirigere omnia debeant. Cum verò in solius Dei manu omnia consistant, quâ fortitudine, quibus viribus,

aut consilio, homo quicquam tentare aut aggredi potest; fragilis arundo, & cicutata est hominis vis & potentia. Omnes qui in te confidebant, corruent, peribis cum illis: nam cum propriam tuam domum purgare non poteris, atque tuis & præesse & prodesse, quam spem alij de te concipere possunt. Omnes qui bella volunt, deficient, ac ab incepto desistant: nam ad pacem, & ad vitæ tranquillitatem dirigentur omnia: itaque fœdera, pacta, ac conuenta soluentur. Delectabitur puer, super foramine aspidis, ludet agnus cum lupo, falces in vomeres concidentur, *irrita perpetuâ soluent formidine terras Occidet & superas & fallax herba veneni. Iuculifque rubens pendebit septibus vva.* Longum foret singulas persequi figuras, Omnes, ad simplices vsque pueros, ceu vno face complectamur, & prognosticamus simpliciter filiis hominum Deum plus satis indulisse, vt est patiens, longanimis, & multæ miserationis; Verùm tarditatem grauitate compensabit. Solem finit oriri, dans pluuias, implens corda nostra gaudio & lætitia; Verùm ingrati homines contemnunt diuitias bonitatis, tolerantia, & lenitatis eius, ignorantes quòd clementia illius eos ad pœnitentiam inuitet. Resipiscant igitur, vt non in ventum & in vanum laborent, neque diffidant: namque diffidentia fidei hostis perniciosissimus; illuminabit eum, Sol, qui primus est in lite sua accusator sui. Redibit quilibet ad vocationem suam, ad aratrum suum, ad officium, vacationem & functionem suam: ad pristinam simplicitatem & puerilem candorem. Qui sæpius tolerabiles conditiones pacis instituit, ipse in pace quieuit. Sæpè numero verò excitatus, surgète eo, dissipati sunt omnes inimici eius; contremuit terra, omnesque ingemuere creaturæ: is est qui euertit, erigit, destruit, reficit, transfert, & regna funditus tollit: omnia quæcunque voluit fecit. Instituit cum filiis hominum agere per quadraginta quatuor annos, tum rursus ad quietem se se componere; & inclinare. Verùm ij anni erunt illi tanquam dies he-

sternus, qui præterit; omnia in eis perficiet. Iam hic
rursus alium inuadet, corripiet, emendabit, aut euertet.
Quis vero sit dormienti similis, nemo suspicetur; tectum
est nomen eius, non memorabitur. Coniecturæ, vt fal-
lant, ita fallentur, *exitus acta probat.*

Quare omnes qui hoc nostrum prognosticon lecturi
sunt, meminerint neminem nomine esse perstrictum;
suspicione itaque carere volumus: Tecta, obscura, at-
que ignota modo sunt; cum verò acta, transacta sunt
omnia, tunc liberè iudicabunt homines etiam nomine
proprio adiecto, citra periculum. Tamen velim omnes
admonitos, ne putent ad se nihil attinere, existimant
plurimi se sedere in scapulis Dei, nescientes se esse abo-
minationem coràm Deo, proinde prognosticatam pœ-
nam non effugient, admoniti verò cum resipiscant,
emendabuntur: sed emendandi tantum, euertendi
euertentur. Propitius Deus, auertat omnia impenden-
tia mala, per filium suum dilectum Iesum Christum
Dominum nostrum, Amen.

FINIS.